P8_TA(2015)0233

Nesen atklātie augsta līmeņa korupcijas gadījumi *FIFA*

Eiropas Parlamenta 2015. gada 11. jūnija rezolūcija par nesen atklātajiem augsta līmeņa korupcijas gadījumiem *FIFA* (2015/2730(RSP))

(2016/C 407/12)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas 2014. gada 3. februāra ES pretkorupcijas ziņojumu (COM(2014)0038),

— ņemot vērā Komisijas 2011. gada 6. jūnija paziņojumu "Korupcijas apkarošana ES" (COM(2011)0308),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 20. maija Direktīvu (ES) 2015/849 par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai un teroristu finansēšanai ([1]),

— ņemot vērā Komisijas 2011. gada 18. janvāra paziņojumu "Attīstīt Eiropas dimensiju sportā" (COM(2011)0012),

— ņemot vērā 2012. gada 2. februāra rezolūciju par Eiropas dimensiju sportā ([2]),

— ņemot vērā 2007. gada 11. jūlija Balto grāmatu par sportu (COM(2007)0391),

— ņemot vērā Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju 2014. gada 21. maija rezolūciju par Eiropas Savienības sporta darba plānu (2014–2017),

— ņemot vērā Parlamenta 2013. gada 14. marta rezolūciju par rezultātu sarunāšanu un korupciju sportā ([3]),

— ņemot vērā Eiropas Padomes Parlamentārās Asamblejas 2015. gada 23. aprīlī pieņemto Rezolūciju par futbola pārvaldības reformu,

— ņemot vērā *Erasmus* + programmā iekļauto jauno sporta programmu un jo īpaši tās mērķi novērst pārrobežu apdraudējumus sporta integritātei, piemēram, dopinga lietošanu, vienošanās par spēļu rezultātu un vardarbību, kā arī visa veida neiecietību un diskrimināciju, un veicināt un atbalstīt labu pārvaldību sportā,

— ņemot vērā dokumentu "Stokholmas programma – atvērta un droša Eiropa tās pilsoņu un viņu aizsardzības labā",

— ņemot vērā *FIFA* statūtu 2. pantu, kurā kā viens no *FIFA* darbības mērķiem ir norādīts šāds: "veicināt integritāti, ētiku un godīgu spēli, lai novērstu visas tādas metodes vai praksi kā, piemēram, korupciju, dopinga lietošanu vai vienošanās par spēļu rezultātu, kas var apdraudēt spēļu un sacensību godīgumu, kā arī spēlētāju un ierēdņu profesionālo godprātību vai novest pie Futbola federāciju asociācijas ļaunprātīgas izmantošanas",

— ņemot vērā *Michael Garcia* ziņojumu attiecībā uz pretrunīgo procedūru saistībā ar pieteikumiem par 2018. gada un 2022. gada Pasaules kausa izcīņas rīkošanu;

— ņemot vērā Reglamenta 128. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,

([1]) OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.
([2]) OV C 239 E, 20.8.2013., 46. lpp.
([3]) Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0098.

Ceturtdiena, 2015. gada 11. jūnija

A. tā kā 14 FIFA amatpersonas, tostarp tās priekšsēdētāja vietnieku, 2015. gada 27. maijā Cīrihē arestēja Šveices varas iestādes; tā kā šie aresti tika veikti pēc ASV Tieslietu departamenta pieprasījuma, pamatojoties uz apsūdzībām nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā, izspiešanā, krāpšanā un kukuļošanā, kuru apmērs pārsniedz USD 150 miljonus;

B. tā kā Šveices un ASV varas iestādes ir sākušas arī kriminālizmeklēšanu saistībā ar to, kā tiesības rīkot Pasaules kausa izcīņu 2018. un 2022. gadā tika piešķirtas Krievijai un Katarai;

C. tā kā FIFA jau daudzus gadus ir darbojusies kā neviena nekontrolēta, nepārredzama un vispārzināmi korumpēta organizācija; tā kā nesen veiktie aresti apstiprina, ka krāpšana un korupcija FIFA drīzāk ir sistēmiska, plaši izplatīta un pastāvīga, nevis saistīta tikai ar atsevišķiem pārkāpumiem, kā to apgalvo FIFA bijušais priekšsēdētājs *Joseph Blatter*;

D. tā kā, neskatoties uz arestiem un apsūdzībām, kuras izvirzītas pret FIFA vadītājiem, kā arī krīzi, kas pārņēmusi šo organizāciju, *Joseph Blatter* 2015. gada 29. maijā no jauna ievēlēja par FIFA priekšsēdētāju; tā kā *Joseph Blatter* atkārtota ievēlēšana par FIFA priekšsēdētāju un lēmums nepublicēt *M. J. Garcia* ziņojumā konstatēto par to, kā Krievijai un Katarai tika piešķirtas tiesības rīkot Pasaules kausa izcīņu attiecīgi 2018. un 2022. gadā, liecina, ka šī organizācija ir darbojusies bezatbildīgi un joprojām nav gatava reformām vai pārmaiņām, kas nepieciešamas starptautiskā futbola pārvaldības uzlabošanai;

E. tā kā *Joseph Blatter* atkāpšanās no amata un FIFA amatpersonu aresti ir radījuši priekšnosacījumus FIFA struktūru un prakses radikālām un steidzami īstenojamām reformām, lai uzlabotu šīs organizācijas pārvaldību un izskaustu tajā korupciju;

F. tā kā sporta organizāciju integritātei ir ļoti liela nozīme, jo gan profesionālais, gan amatieru sports pasaulē veicina mieru, cilvēktiesību ievērošanu un solidaritāti, uzlabo sabiedrības veselību un ekonomikas stāvokli, un tam ir būtiska loma izglītības un kultūras pamatvērtību uzsvēršanā un sociālās iekļaušanas veicināšanā;

G. tā kā Eiropas Komisijas izglītības, kultūras, jaunatnes un sporta komisārs *Tibor Navracsics* savā 2015. gada 3. jūnija paziņojumā nosodīja nesenos notikumus FIFA un aicināja "atjaunot uzticēšanos šai organizācijai un izveidot tajā stabilu labas pārvaldības sistēmu";

H. tā kā Komisija un Padome ir atzinušas nepieciešamību veidot futbola pārvaldības struktūru un valsts iestāžu partnerību šā sporta veida labai pārvaldībai, kuru īstenojot tiek ņemts vērā profesionālā futbola pašregulējošais raksturs un kura ir panākusi strukturētu dialogu par sportu;

I. tā kā pārredzamība, pārskatatbildība un demokrātija — citiem vārdiem sakot, laba pārvaldība — ir viens no priekšnoteikumiem, lai sporta organizācijās veidotos šāds pašregulējošs režīms un lai sporta kustība iedarbīgi un strukturālā līmenī novērstu un apkarotu krāpšanu un korupciju sportā;

J. tā kā Parlaments futbola pārvaldības struktūras jau iepriekš ir aicinājis nodrošināt lielāku demokrātiju, pārredzamību, leģitimitāti un pārskatatbildību (t.i. neatkarīgas revīzijas iestādes veiktu finanšu revīziju) un labu pārvaldību un ir lūdzis Komisijai sniegt norādes par to, kā var atbalstīt likumīgu un atbilstīgu pašregulēšanos;

K. tā kā korupcija, ja pret to netiks vērsti steidzami un atbilstīgi pasākumi, turpinās graut uzticēšanos sporta iestādēm un apdraudēt sporta integritāti kopumā;

L. tā kā cīņa pret korupciju ir viena no Stokholmas programmas prioritātēm un Komisija šo programmu izmanto par pamatu savām darbībām tieslietu un iekšlietu jomā,

M. tā kā sports ir arī liela un strauji augoša ES ekonomikas nozare un sniedz būtisku ieguldījumu izaugsmē un jaunu darbvietu izveidē, jo sporta pievienotā vērtība un ietekme uz nodarbinātību pārsniedz vidējos izaugsmes rādītājus,

1. nosoda sistēmisko un zemisko korupciju, kas atklājusies FIFA, un norāda, ka apgalvojumi par to nebūt nav pārsteidzoši;

2. aicina sporta organizācijas, dalībvalstis un ES pilnībā sadarboties saistībā ar visām pašreizējām un turpmākām izmeklēšanas procedūrām apsūdzībās par korupcijas praksi FIFA;

3. uzsver, cik ārkārtīgi svarīga ir Šveices un ASV tiesu iestāžu veiktā izmeklēšana saistībā ar FIFA Izpildkomitejas lēmumu par 1998., 2010., 2018. un 2022. gada Pasaules kausa izcīņas rīkošanu attiecīgi Francijā, Dienvidāfrikā, Krievijā un Katarā;

4. norāda, cik svarīgi ir nodrošināt, lai pēc iepriekšējo FIFA notikušo ar korupciju saistīto darbību izmeklēšanas procedūras pamatotos gadījumos ietvertu finanšu pārkāpumos iesaistīto amatpersonu atlaišanu un to lēmumu pārskatīšanu, kas saistīti ar korupciju vai noziedzīgām darbībām; aicina ES cieši uzraudzīt šo procesu un nodrošināt nepieciešamos nosacījumus objektīvai ārējai izmeklēšanai; atzinīgi vērtē FIFA Revīzijas un uzraudzības komitejas vadītāja paziņojumu, ka Pasaules kausa izcīņas rīkošanas tiesību 2018. gadā un 2022. gadā piešķiršanu varētu atzīt par spēkā neesošu, ja tiks gūti pierādījumi, ka tā notikusi korupcijas rezultātā;

5. nosoda to, ka FIFA nav pilnībā publicējusi *M. J. Garcia* ziņojumu, kam tā piekrita 2014. gada decembrī, bet līdz šim to nav izdarījusi, un aicina FIFA nekavējoties darīt to;

6. atgādina, cik svarīgi ir, lai Pasaules kausa izcīņas rīkošanas tiesību piešķiršanu reglamentētu skaidri un pārredzami noteikumi un lai tiktu nodrošināts atbilstīgs informācijas un uzraudzības mehānisms nolūkā pārliecināties, ka šī procedūra garantē konkursā iesaistīto valstu vienlīdzību un ka galīgais lēmums pamatojas tikai uz iesniegto projektu kvalitāti;

7. aicina starptautiskās sporta organizācijas nodrošināt, ka ikviena valsts, kas kandidē uz nozīmīga sporta pasākuma rīkošanu, uzņemas visās ar šā pasākuma organizēšanu un rīkošanu saistītajās darbībās ievērot starptautiskos standartus attiecībā uz pamattiesību ievērošanu;

8. pauž bažas par migrējošo darba ņēmēju stāvokli Kataras celtniecības infrastruktūrā, kas paredzēta FIFA Pasaules kausa izcīņas rīkošanai 2022. gadā, tostarp par: par "kafalas" sistēmu, kas nozīmē piespiedu darbu, bīstamus darba apstākļus, piespiežot strādāt sešas dienas nedēļā ārkārtējā karstumā un mājot pārapdzīvotās un nožēlojamās darba nometnēs; aicina Kataru ratificēt, iestrādāt tiesību aktos un piemērot darba pamattiesības un ANO Starptautisko konvenciju par visu migrējošo darba ņēmēju un viņu ģimenes locekļu tiesību aizsardzību;

9. uzsver, ka korupcija un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija ir nesaraujami saistītas un ka daudzas dalībvalstis ir iespaidojušas vienošanās par spēļu rezultātu un citi finanšu noziegumi, kas bieži vien saistīti ar noziedzīgu grupu darbību starptautiskā mērogā;

10. atzinīgi vērtē pētniecisko žurnālistiku, kas pauda nopietnas bažas par korupciju FIFA un saistībā ar pieteikumu iesniegšanas procedūru par tiesībām rīkot Pasaules kausa izcīņu; šajā sakarībā mudina visas sporta organizācijas izveidot efektīvu tiesisko regulējumu, lai gan veicinātu trauksmes cēlēju darbību, gan aizsargātu tos;

11. pauž ilgstošo viedokli, ka FIFA pastāvošā korupcija ir plaši izplatīta, sistēmiska un dziļi iesakņojusies, un uzskata, ka organizācija ir nopietni kaitējusi pasaules futbola integritātei, graujoši ietekmējot gan profesionālā futbola augšējos ešelonus, gan vietējos amatieru klubus;

12. stingri uzsver, ka futbolu kā vispopulārāko sporta veidu pasaulē nedrīkst aptraipīt ar korupcijas praksi un tas būtu drīzāk jāaizsargā no pašreizējās situācijas FIFA, nevis jāpieļauj, kā šī situācija nomelno šo sporta veidu;

13. atkārtoti norāda, ka futbolam un sportam kopumā ir dziļa pozitīva sociālā ietekme uz miljoniem cilvēku, jo īpaši jaunu cilvēku, ikdienas dzīvi;

14. atzinīgi vērtē *Joseph Blatter* atkāpšanos no FIFA priekšsēdētāja amata un patlaban veicamo kriminālizmeklēšanu; mudina FIFA Izpildkomiteju īstenot strukturālas reformas, lai ieviestu pārredzamību un pārskatatbildību un garantētu atklātu, līdzsvarotu un demokrātisku lēmumu pieņemšanas procesu, tostarp jauna priekšsēdētāja ievelēšanas procedūru, un pilnīgas neiecietības politiku pret korupciju sportā;

15. tomēr pauž nopietnas bažas par to, ka FIFA kā pasaules futbola pārvaldības struktūras uzticamības atjaunošanu un nepieciešamās steidzamas reformas nevar nopietni uzsākt, kamēr nav iecelta jauna vadība, kas saskaņā ar FIFA noteikumiem nevar notikt drīzāk, kā pēc deviņiem mēnešiem; tālab aicina FIFA pārredzamā un iekļaujošā veidā izvēlēties piemērotu pagaidu vadītāju, lai nekavējoties aizstātu *Sepp Blatter*;

16. atgādina, ka laba pārvaldība sportā nodrošina sporta organizāciju autonomiju un pašpārvaldi atbilstīgi pārredzamības, pārskatatbildības un demokrātijas principiem, un uzsver, ka ir jāīsteno pilnīgas neiecietības politika pret korupciju sportā; uzsver, ka lēmumu pieņemšanas procesā jānodrošina visu ieinteresēto personu atbilstīga pārstāvība, un norāda, ka var pārņemt citu sporta organizāciju paraugpraksi;

17. aicina FIFA bez jebkādiem ierobežojumiem apņemties rūpīgi pārskatīt iepriekšējos un pašreizējos lēmumus un procedūras un turpmāk nodrošināt pilnīgu pārredzamību, īpaši attiecībā uz izpildamatpersonu un augstāko amatpersonu atalgojumu, lai izveidotu iekšējas pašregulējošas procedūras un efektīvus pārkāpumu atklāšanas, izmeklēšanu veikšanas un sankciju noteikšanas mehānismus;

18. uzskata, ka šai pārskatīšanai būtu jāattiecas uz statūtiem, struktūru, kodeksiem un darbības politiku un praksi, Izpildkomitejas locekļu, arī priekšsēdētāja, maksimālo pilnvaru laika un neatkarīgas uzticamības pārbaudes noteikšanu un ārēju un pilnībā neatkarīgu finanšu revīziju, lai novērtētu tās finanšu pārskatu ticamību;

19. mudina FIFA ieviest tās vadībai un Izpildkomitejai paredzētus stingrus ētikas standartus un rīcības kodeksu, ko pārraudzītu neatkarīga uzraudzības struktūra;

20. aicina visas sporta pārvaldes iestādes apņemties ieviest labas pārvaldes praksi un palielināt pārredzamību, lai mazinātu risku kļūt par korupcijas upuri; šajā sakarībā iesaka labāk ievērot dzimumu līdzsvaru, ieceļot visu organizāciju padomju un izpildvaras komiteju locekļus, jo īpaši, lai atgādinātu, ka sports un it īpaši futbols nav tikai vīriešu prerogatīva; uzskata, ka lielāka atklātība nozīmētu arī labāku pārredzamību;

21. aicina visus finansētājus un raidorganizācijas, kas ar FIFA ir noslēguši sadarbības līgumu, pieprasīt reformu procesu īstenošanu un atbalstīt to, sniedzot publiskus paziņojumus par korupcijas nepieļaujamību sportā, kā arī īstenot teikto, izdarot nemitīgu spiedienu;

22. aicina UEFA un valstu futbola asociācijas pastiprināt pašu centienus līdz 2016. gada beigām uzstāt uz FIFA pilnīgas reformēšanas pasākumu, jo īpaši šajā rezolūcijā pausto ieteikumu, īstenošanu gan tieši, gan ar to FIFA Izpildkomitejā iekļautās pārstāvju aģentūras un valstu futbola asociāciju starpniecību;

23. aicina Komisiju un dalībvalstis pastiprināt ES sporta darba plānā paredzētos ar labu pārvaldību saistītos darbus un pasākumus un piešķirt tiem prioritāti, kā arī pārliecināties, ka valstu sporta asociācijas ir pilnībā iesaistījušās darbībās, ko veic labākas pārvaldības panākšanai Eiropas un starptautiskajā līmenī;

24. aicina Komisiju, saskaņojot savu darbību ar dalībvalstīm un sadarbojoties ar Interpolu, Eiropolu un *Eurojust*, veikt visus atbilstīgos pasākumus, tostarp efektīvus piespiedu pasākumus, lai izskatītu ikvienu iespējamo norādi par FIFA un valsts futbola asociāciju amatpersonu korupciju ES teritorijā, un sadarbību tiesībaizsardzības jomā Eiropā, veidojot kopīgas izmeklēšanas grupas un izmantojot kriminālvajāšanas iestāžu sadarbību;

25. uzsver, ka, tā kā korupcija sportā ir pārnacionāla problēma, lai to apkarotu, daudz efektīvāk ir jāsadarbojas visiem iesaistītajiem, tostarp valsts iestādēm, tiesībaizsardzības aģentūrām, sporta nozarei, sportistiem un atbalstītājiem, vienlaikus īpašu uzmanību pievēršot izglītošanai par šo problēmu un par korupcijas novēršanas iespējām;

26. atzinīgi vērtē *Erasmus +* programmā iekļauto jauno sporta programmu, ar kuru atbalsta pārnacionālus izglītošanas projektus, kuru mērķis ir novērst pārrobežu apdraudējumus sporta ētiskumam un integritātei, piemēram, dopinga lietošanu, vienošanās par spēļu rezultātu un vardarbību, kā arī visa veida neiecietību un diskrimināciju, un veicināt un atbalstīt labu pārvaldību sportā,

27. aicina dalībvalstis un sporta federācijas jau no agra vecuma un visos līmeņos (gan amatieru, gan profesionāļu) atbilstīgi informēt un izglītot sportistus un patērētājus; mudina sporta organizācijas sākt un turpināt tādu vispārēju preventīvu un izglītojošu programmu īstenošanu, kurās būtu skaidri paredzētas klubu, līgu un federāciju saistības, jo īpaši attiecībā uz nepilngadīgajiem;

28. atzinīgi vērtē vienošanos par 4. Direktīvu par vēršanos pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un atbalsta aktīvu visu to līdzekļu izmantošanu, ko paredz jaunais tiesību akts, lai risinātu šo jautājumu; aicina Komisiju konsekventi uzraudzīt ES tiesību aktu īstenošanu, ar kuriem paredzēts vērsties pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu, lai nodrošinātu pietiekamu cīņu pret korupciju sportā un garantētu ES reģistrētu sporta pārvaldības struktūru un to amatpersonu rūpīgu pārbaudi;

29. uzstāj, lai cīņa pret korupciju attiecībā uz FIFA pārvaldību tiktu papildināta ar FIFA paustu skaidru apņemšanos no FIFA, ES, dalībvalstu un citu iesaistīto puses un pasākumiem, kas nepieļauj citus noziedzīgus nodarījumus, kuri ietekmē sporta organizācijas, jo īpaši vienošanās par spēļu rezultātu, un kuri bieži ir saistīti ar starptautiska līmeņa organizēto noziedzību;

30. uzsver, ka visās turpmākajās reformās profesionālajā sportā un jo īpaši futbolā ir jāiekļauj būtiski noteikumi par sportistu, treneru un komandu tiesību aizsardzību; šajā sakarībā uzsver, cik svarīgi ir pievērsties jautājumam par to, ka Eiropas sportā trešajām personām pieder tiesības uz spēlētājiem;

31. atbalsta kampaņu "New FIFA Now", lai izveidotu neatkarīgu un nevalstisku FIFA reformu komisiju, kuru pārraudzītu kāda neatkarīga starptautiskai iestāde;

32. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Starptautiskajai Futbola federāciju asociācijai (*FIFA*), Eiropas Futbola asociāciju savienībai (*UEFA*), valstu futbola asociācijām, Eiropas Profesionālo futbola līgu asociācijai (*EPFL*), Eiropas klubu asociācijai (*ECA*) un Starptautiskajai Profesionālo futbolistu federācijai (*FIFPRO*).